

Veus paral·leles

**Una iniciativa produïda per la Institució
de les Lletres Catalanes**

Veus paral·leles. Espectacle anual de poesia

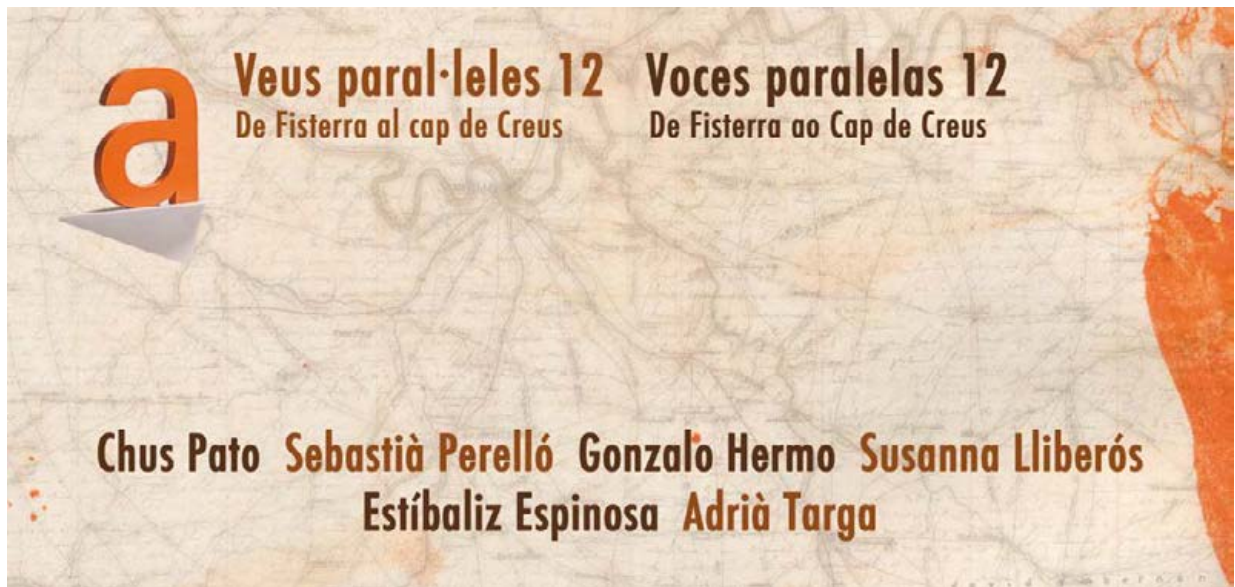
“Veus paral·leles” és una producció de la Institució de les Lletres Catalanes, un espectacle, dirigit per Albert Mestres, on sis poetes de generacions diferents, tres de parla catalana i tres d’una altra llengua, diuen la seva poesia. Una actriu enllaça les obres poètiques dels sis autors i, quan cal, recita en català els poemes que el poeta ha dit en la seva llengua.

El projecte té per objectiu fer descobrir i posar de relleu cultures, realitats lingüístiques i mons poètics diversos al públic català i, alhora, posar en contacte amb la realitat de la poesia catalana i dels nostres escriptors a poetes d’altres tradicions.

Edició 2014

Veus paral·leles 12. De Fisterra al cap de Creus

Voces paralelas 12. De Fisterra ao Cap de Creus

L'edició de Veus paral·leles de 2014 reunirà a tres poetes gallecs i tres de catalans, de tres generacions diferents. A partir d'un guió, l'actriu Mireia Chalamanch enllaçarà les sis obres poètiques i recitarà en català a Catalunya, València i Mallorca.

El cap i la cua, amb la seva gropa, de la pell de brau, despleguen de dalt a baix, com llargs davantals, el galaicoportuguès i el català. Són el teló inicial i final d'una representació en la qual no apareixen. Al llom del bou s'estén, de mar a mar, un rest de varietats lingüístiques filles del llatí sense solució de continuïtat, sense clara frontera lingüística, imbricades i barrejades, que configuren les realitats del català, l'occità, l'aragonès, el castellà, l'asturià i el gallec. Tanmateix aquest paisatge lingüístic quasi indissociable ha estat letalment esmicolat per una dura història que ha pretès erigir una d'aquestes varietats en única i excloent. El cap i la cua s'ignoren. El cap esbrosta herbetes atret per l'olor de la verdura mentre la cua espanta incansable incansables mosques. Però sota la pell, arrapades a la força dels músculs, corren les artèries, corren amb el batec dels rius i de les paraules. Res no pot aturar la poesia, els rius de poesia i els seus innumbrables ponts que creixen sense parar, fins que es troben el cap i la cua i es posen a parlar.

Programació 2014

Dissabte 28 de juny, 21h

Claustre de Sant Francesc de **Vilafranca del Penedès**

C/ Sant Pere, 3

Diumenge 29 de juny, 21h

Claustre Sant Pau del Centre Tarraconense

El Seminari de **Tarragona**

C/ Sant Pau, 4

Dilluns 30 de juny, 20h

Octubre Centre de Cultura Contemporània **València**

C/ Sant Ferran, 12

Dimarts 1 de juliol, 19h

El Convent, espai d'art de **Vila-real**

C/ Hospital, 5

Dimecres 2 de juliol, 20h

Llibreria Quars de **Palma**

C/ Parellades, 12

Divendres 4 de juliol, 21h

Fundació ACA de **Búger**

C/ Son Bielí, s/n

Dissabte 5 de juliol, 20h

Espai Betúlia de l'Ajuntament de **Badalona**

C/ Enric Borràs, 43-47

Diumenge 6 de juliol, 21h

Sala Moragues

El Born Centre Cultural, **Barcelona**

Plaça Comercial, 12

Enguany **Veus Paral·leles** vol retre homenatge al poeta Joan Vinyoli en els 100 anys del seu naixement, és per aquest motiu que a l'inici dels vuit espectacles se'n llegirà un poema.

Sis poetes

Chus Pato (Ourense, 1955)

Ha publicat diversos llibres de poesia, entre ells la sèrie *Decrúa*, que està formada per *m-Tala* (Xerais, 2000), *Charenton* (Xerais, 2004), *Hordas de escritura* (Xerais, 2008), *Secesión* (Galaxia, 2009) i *Carne de Leviatán* (Galaxia, 2009). Els quatre primers títols estan traduïts a l'anglès i al castellà. La seva obra està inclosa en diverses antologies a nivell nacional gallec, estatal i internacional. Ha estat convidada a diferents festivals internacionals d'Europa i d'Amèrica. Ha rebut dues vegades el premi Losada Diéguez i el de la Crítica espanyola.

Sebastià Perelló Arrom (Costitx, Mallorca, 1963)

És professor de llengua catalana i literatura. Ha impartit cursos sobre literatura de viatges, la representació de la insularitat en la literatura, el mite de l'Europa literària i també sobre el paisatge en la literatura. Ha coordinat juntament amb Bàrbara Mesquida els cicles sobre literatura i vi, *In vino litterae* (2006, UIB) i *Beure sense set* (UIMIR, 2007). I amb Biel Mesquida, *Literatura i redol*, (2007, Caixaforum) Ha publicat els reculls de contes, *Ejercicis de desaparició*, (Premi Bearn, 1999) i *Mans plegades* (Empúries, 2004), una novel·la: *Pèls i senyals* (Empúries) i tres reculls de poesia, *La set*, (El Gall Editor, 2007), *Percaceries* (Leonard Muntaner Editor, 2010) i *Talls d'ombra* (Leonard Muntaner Editor, 2012). També ha publicat diversos treballs de crítica literària. Ha estat antologat a *Combats singulars. Antologia del conte contemporani*. Manel Ollé. Quaderns Crema (2007).

Susanna Lliberós (Vila-real, Plana Baixa, 1973)

Llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha desenvolupat la seva trajectòria professional entre la ràdio i la televisió com a redactora, editora i presentadora d'informatius. Ha publicat els llibres de poesia *Cel·les*, (Viena, 2008, XXVIII Premi de Poesia "25 d'abril" de la Vila de Benissa 2008) i *Compàs d'espera*, (Alemanya, 2013). La seva obra ha estat inclosa en algunes antologies de poesia catalana, com ara *Segle 21. Vin-i-una i una poetes per al segle vint-i-u* (Centre Cultural Capaltard, Mallorca, 2001); *Eròtiques i despenitnades* (Arola Editors, 2008) i *Tibar l'arc. Una mirada a la poesia valenciana actual* (Tria Llibres, 2012). És membre fundadora de l'associació d'escriptors de les comarques de Castelló *El Pont Cooperativa de Lletres*.

Estíbaliz Espinosa (A Coruña, 1974)

Esriptora i música, ha publicat diversos reculls poètics, entre d'altres : *Pan: libro de ler e desler* (Premio Esquíu, 1999, Col. Esquíu, 2000), *-orama* (col. Tambo, 2002), *número e* (Premio Espiral Maior de Poesía 2001, Espiral Maior, 2004), *Zoommm.Textos biónicos*. (2009), *Papel a punto de* (ed. E IGaviero, 2011) i *curiosidade* de propera publicació.

Escriu relats, articles, tradueix i imparteix tallers de literatura, tradicional i digital.

També organitza trobades entre art i tecnologia a la xarxa (*Pinte un bisonte na caverna, por favor*. Caixa Galícia, 2008) i recitals de literatura, música i astronomia com *Escrita no ceo* (Planetario de A Coruña, 2014).

Camina de manera híbrida entre la literatura i la ciència.

Adrià Targa (Tarragona, 1987)

És llicenciat en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona. Ha publicat principalment poesia: *L'exili de Constança* (2008) i *Boques en calma* (Premi Gabriel Ferrater 2010). És membre de l'Escola de Lletres de Tarragona. Recentment ha publicat –parcialment– el poema *Ícar* a la revista digital *Veus baixes* (<http://www.veusbaixes.cat>).

Gonzalo Hermo (Taragoña, Rianxo, 1987)

Llicenciat en Filologia Gallega per la Universitat de Santiago de Compostel·la, els seus primers textos es publiquen en revistes com *Dorna* o *Andar 21*. El 2008 publica un conjunt de poemes a la *Revista das Letras* del diari *Galicia Hoxe* sota el títol *Escola do resentimento*.

Ha participat en diferents recitals i festivals, entre els quals el *Picaversos*, de Compostel·la o el *Festival de Poesía do Condado*.

L'any 2010 guanya el primer premi de poesia del certamen Xuventude Crea, de la Xunta de Galicia, amb el poemari *Crac*, que l'any 2011 edita Barbantesa.

Els seus textos han estat traduïts a l'espanyol i incorporats a diverses antologies: *Novas de poesía* o *Como cantan las piedras*.

Fitxa tècnica

AUTORIA DELS TEXTOS

Chus Pato, Sebastià Perelló, Susanna Lliberós, Estíbaliz Espinosa, Adrià Targa i Gonzalo Hermo.

TRADUCCIÓ

Albert Mestres i Eduard del Castillo Velasco.

GUIÓ i POSADA EN ESCENA

Albert Mestres

ACTRIU

Mireia Chalamanch

COORDINACIÓ

Dolors Llorens (ILC)

Les edicions anteriors de “Veus paral·leles”

PRIMERA EDICIÓ (2003)

De l'Atlàntic al Mediterrani. Vuit dones poetes.

L'activitat va iniciar-se quan l'any 2003 organitzant una trobada de dones poetes catalanes i portugueses amb l'objectiu de reflexionar sobre el desconeixement mutu de dues cultures tan pròximes. Es va cercar una fórmula de recital que permetés la participació dels mateixos poetes però en canvi pogués tenir l'atractiu del treball escènic. La primera edició de *Veus paral·leles* es va programar en el marc de la Setmana de Poesia de Barcelona. I van participar: **Maria Velho da Costa, Montserrat Abelló, Ana Marques Gastão, Teresa Pascual, Zoraida Burgos, Ana Luísa Amaral, Susanna Rafart, Ana Haterly.**

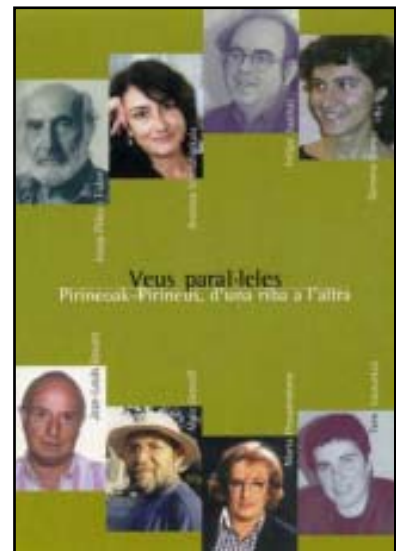
SEGONA EDICIÓ (2004 - 2005)

Pirineoak – Pirineus, d'una riba a l'altra.

Amb la literatura basca com a protagonista. A través del Departament de Normalització Lingüística de la Diputació de Guipúscoa es va aconseguir que la trobada entre poetes bascos i catalans es desenvolupés tant al País Basc com a casa nostra, quan, de nou, es va programar dins la Setmana de Poesia a Barcelona, a més d'ampliar-se a Tarragona dins la Primavera Literària, gràcies a l'Ajuntament de Tarragona i a l'Associació de Professionals de la Llengua Catalana.

Aquest va ser també el primer any que es van recollir en una publicació gratuïta per al públic assistent tots els poemes de l'activitat en les dues llengües originals i en les respectives traduccions. Aquesta segona edició va comptar amb els **poetes**

Josep Palau i Fabre, Jean-Luis Davant, Gemma Gorga, Felipe Juaristi, Marc Granell, Arantxa Urretabizkaia, Marta Pessarrodona, Tere Irastortza; l'espai escènic de Paula Miranda i les actrius Mireia Chalamanch a Catalunya i Olatz Beobide a Andoain, Bilbao i Alsasua el gener del 2005.

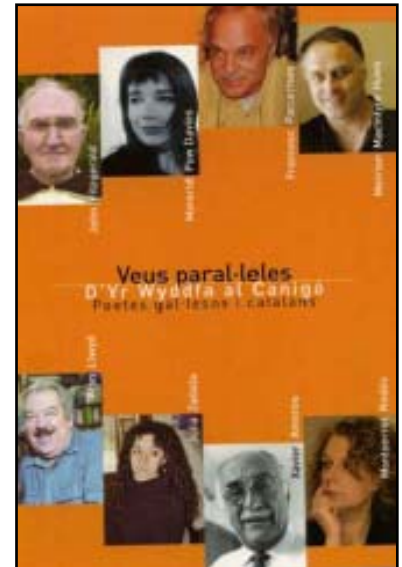

TERCERA EDICIÓ (2005 – 2007)

D'Yr Wyddfa al Canigó.

Edició dedicada a la literatura gal·lesa. En el marc de la Setmana de Poesia de Barcelona i la Primavera Literària de Tarragona, es va ampliar a Vilafranca del Penedès. La creació de l'Institut Ramon Llull va permetre fer l'activitat també a Gal·les, tot i que en aquest cas no es va poder concretar fins al 2007 amb la col·laboració del Llenyddiaeth Cymru Dramor.

L'edició va comptar amb els poetes **Xavier Amorós, Mererid Puw Davies, John Fitzgerald, Alan Llwyd, Meirion MacIntyre Huws, Francesc Parcerisas, Montserrat Rodés, Júlia Zabala**; l'espai escènic de Paula Miranda i les actrius Mireia Chalamanch a Catalunya i Einir Sion a Cardiff, l'abril del 2007.

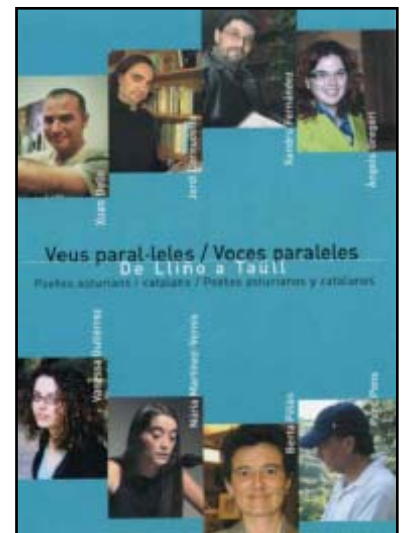

QUARTA EDICIÓ (2006)

De Lliño a Taüll.

L'any 2006 es va proposar un intercanvi amb la literatura asturiana que, gràcies a la Direcció de Normalización Lingüística, es va desenvolupar primer a Grau a l'abril i a Tarragona, dins la Setmana Literària, Vilafranca del Penedès i a Barcelona en el marc del Saló del Llibre al novembre.

De Lliño a Taüll va comptar amb els poetes **Xuan Bello, Jordi Cornudella, Xandru Fernández, Àngels Gregori, Vanessa Gutiérrez, Núria Martínez-Vernis, Berta Piñán, Ponç Pons**; l'espai escènic de José Menchero i l'actriu Eva Vallines a Astúries i Mireia Chalamanch a Barcelona, Tarragona i Vilafranca del Penedès.

CINQUENA EDICIÓ (2007)

De la Via Augusta a la Via Flaminia.

La coneixença dels organitzadors del Festival de Poesia de Florència va propiciar dedicar una edició a la literatura italiana, que es va desenvolupar quasi successivament a Catalunya -un cop més a Barcelona, Tarragona i Vilafranca del Penedès- i a Itàlia, amb el suport de l'Institut Ramon Llull, dins el festival de poesia "Voce lontane, voce sorelle" a Florència, Arezzo i Impruneta.

Aquesta cinquena edició va comptar amb les **poetes Margarita Ballester, Elisa Biagini, Teresa Bertran, Maria Josep Escrivà, Jolanda Insana, Vivian Lamarque, Lurdes Malgrat, Giovanna Marmo**; l'espai escènic de José Menchero i l'actriu Mireia Chalamanch a Catalunya i la italiana Rosanna Gentili a Florència, Arezzo i San Paolo della Croce (Impruneta).

SISENA EDICIÓ (2008)

De l'Atles a Formentor.

És l'any on a Barcelona, Tarragona i Vilafranca s'hi afegeixen les poblacions de Girona i Badalona, a més de fer un primer recital a Mallorca, amb la col·laboració de la Conselleria de Cultura del Govern Balear, l'Institut d'Estudis Balearics i la Fundació ACA.

L'estada a Barcelona del poeta amazic Salem Zenia, acollit pel Pen Club Català, va fer possible un intercanvi amb poetes de la Cabília algeriana. Així doncs *De l'Atles a Formentor*. *Vuit poetes* va comptar amb **Elies Barberà, Antonina Canyelles, Hadjira Oubachir, Boualem Rabia, Magí Sunyer, Brahim Tazaghart i el mateix Salem Zenia** que durant el mes de juliol del 2008 van portar *Veus paral·leles* a Barcelona, Tarragona, Vilafranca del Penedès, Girona, Badalona i Búger amb un espai escènic de José Menchero i l'actriu Mireia Chalamanch. Al novembre del 2008 es va repetir la gira per Algèria (Akbou, Bugia i Tizi Ouzou) amb l'actriu Zira.

SETENA EDICIÓ (2009)

Dels fiords a les cales.

Edició amb poetes i poesia originaris de Noruega, una cultura amb clara vocació marinera, com el català. Vocació compartida en períodes propers i que conflueixen en un punt: Sicília, on la corona catalanoaragonesa va succeir precisament una dinastia fundada pels normands.

Dels fiords a les cales. Vuit poetes va permetre veure junts a **Arne Ruste, Jaume Pont, Torgeir Schjerven, Inger Elisabeth Hansen, Gabriel Sampol de la Santíssima Trinitat, Montserrat Costas, Rebecca Kjelland, Isabel Garcia Canet** que, durant els mesos de juny i juliol de 2009 van portar *Veus paral·leles* a Vilafranca del Penedès, Tarragona, Palma de Mallorca, Búger (Mallorca), Badalona i Barcelona.

VUITENA EDICIÓ (2010)

De l'Ebre al Roine.

El 2010 va ser l'any del català i l'occità, dos àmbits culturals que comparteixen més coses de les que els separen. És sabut que la cultura occitana va inventar la poesia en llengua romanç i que a l'àmbit català fins al segle XV va ser l'única tradició poètica que es va seguir, amb trobadors de

primera línia com Guillem de Berguedà, Ramon Vidal de Besalú o Cerverí de Girona. Les relacions polítiques eren tan intenses que van estar a punt de pertànyer a una mateixa corona. Els fluxos entre tots dos territoris no van minvar, encara que la història silenciés Occitània a partir del segle XIV. Després d'uns segles confusos per a les dues nacions, al segle XIX arranquen amb força uns

ressorgiments culturals i polítics amb gran quantitat de vasos comunicants que des de llavors no s'han aturat i dels quals la poesia n'ha estat sempre un dels principals.

De l'Ebre al Roine va tenir com a protagonistes a **Isabel Ortega, Roland Pécout, Hèctor Moret, Danielle Julien, Josep Piera, Xavier Gutiérrez, Maite Brazales, Aurélie Lasaque**, que durant el juliol del 2010 van girar per Tarragona, Vilafranca del Penedès, Vielha, Palma de Mallorca, Búger (Mallorca), Badalona i Barcelona.

NOVENA EDICIÓ (20011)

Dels Cárpat a la Serra d'Alcoi

De la Serra d'Alcoi a les grans extensions dels Cárpat s'estén un fil cada cop més tènue de llatinitat: català, occità, romanx, friülès. El fil desapareix a la Dalmàcia, avui Cròacia, on el dàlmata es va extingir a finals del segle XIX. Llavors s'alça com una muralla l'hongarès. I a l'altra

banda explota amb força el romanès. Catalans i romanesos són uns desconeguts mutus, caiguts en dos blocs d'història completament diferenciats.

De la mateixa manera, malgrat esforços recents en totes dues direccions, les literatures catalana i romanesa viuen d'esquena l'una de l'altra. Però la poesia, gràcies a la seva potència comunicativa i a les seves formes de penetració dels elementals humans, té la virtut de convertir en universal la més petita mostra de versos creada en el més desconegut dels dialectes. I és en aquest punt, més enllà de les contingències històriques i lingüístiques, on es *Veus paral·leles* vol omplir aquest buit amb **Miquel Desclot, Ion Cristofor, Christelle Enguix, Letiția Ilea, Maria Antònia Massanet, Oana Cătălina Ninu, Marc Romera, Aurel Pantea**.

DESENA EDICIÓ (2012)

Del Golf de Trieste al Golf de Roses

Si el Mediterrani fos un llibre i Itàlia el lloc per on es plega, els territoris de llengua catalana d'una banda i els d'eslovena de l'altra serien dues pàgines acarades, en dues llengües llunyanes per origen però pròximes per latitud, en dues geografies més o menys llunyanes sobre el mapa però més o menys pròximes pel paisatge i la seva varietat.

Literatures desconegudes entre elles, Veus paral·leles pretén descobrir-ne la riquesa de la gran multitud de versos i narracions ignorats entre Catalunya i Eslovènia.

Els **poetes** participants van ser **Veno Taufer, Miquel Mestre, Milan Jesih, Carles Torner, Lucija Stupica, Begonya Mezquita, Stanka Hrastelj i Anna Ballbona** que van portar els seus versos a Tarragona, Vilafranca del Penedès, València, Palma, Binissalem, Badalona i Barcelona.

ONZENA EDICIÓ (2013)

De les Ardenes al Montnegre.

Edició que va cercar el nexa entre la realitat lingüística dels països de parla catalana i la de la Bèlgica francòfona.

Va comptar amb els **poetes Caroline Coppé, Karel Logist, Grégoire Polet, Tònia Passola, Josep Ballester i Aina Riera.**

L'onzena edició va retre homenatge a Joana Raspall a Vilafranca del Penedès, a Andrés Estellés a València, a Bartomeu Rosselló-Porcel a Palma i a Salvador Espriu a Barcelona.

El guió i la posada en escena de Veus Paral·leles va a càrrec d'Albert Mestres i l'actriu que enllaça les veus poètiques en els recitals que s'organitzen en els territoris de domini lingüístic català, és Mireia Chalamanch.